

SPPs Kapitalförsäkring via Brummer & Partners

Försäkringsvillkor 2025:1

Dessa försäkringsvillkor gäller från den 1 juni 2025.

De avser försäkringsavtal som ingåtts såväl före som efter detta datum.

Innehåll

Försäkringsvillkor	2	2.13 Förfogande över försäkring	12
1. Allmän del - Försäkringsavtalet	2	2.14 Ändring av försäkringsvillkoren	12
2. Premier	3	3. Premiebefrielseförsäkring	12
3. Placering i fonder	3	3.1 Försäkringsfall och rätt till ersättning	12
4. Avgifter	5	3.2 Försäkringsbeloppets storlek	13
5. Ändring av försäkringsavtalet	5	3.3 Ändring av försäkringsbelopp	13
6. Force Majeure	5	3.4 Karens	13
7. Upphörande av försäkringen	5	3.5 Utbetalningstid	13
8. Ångerrätt	6	3.6 Ersättningens storlek	14
9. Försäkringens innehåll	6	3.7 SPPs utbetalning	14
10. Förmånstagare	6	3.8 Skatteregler	14
11. Premier	7	4. Begränsningar i försäkringsskydd	14
12. Utbetalning vid försäkringsfall	7	5. Preskription	16
13. Utbetalning vid återköp	7	6. SPPs ansvarsbegränsning	16
14. Överlåtelse, belåning och pantsättning	8	7. Behandling av personuppgifter	16
15. Skatteregler	8	8. Skaderegistrering	16
SPPs riskförsäkringsmoment via Brummer & Partners ...	9	Begreppsförklaringar	17
1. Definitioner	9	Hur SPPs beslut kan överklagas	18
2. Gemensamma bestämmelser	10	Prövningsmöjligheter inom SPP	18
2.1 Om ansökningsförfarandet	10	Prövningsmöjligheter utanför SPP	18
2.2 Om försäkringsvillkoren och det enskilda försäkringsavtalet	10	Konsumentvägledning utanför SPP	18
2.3 När försäkringen börjar gälla	10		
2.4 Hälsokrav	10		
2.5 Premie	10		
2.6 Premiebefriad tid	11		
2.7 Bedömning av arbetsförmåga	11		
2.8 När försäkring upphör	11		
2.9 Efterskydd	11		
2.10 Åtgärder för utbetalning	12		
2.11 Tidpunkt för utbetalning	12		
2.12 Preskription	12		

Försäkringsvillkor

Dessa Försäkringsvillkor gäller för kapitalförsäkring (nedan "Försäkringen" eller "Försäkring") hos SPP Pension & Försäkring AB (publ) (nedan "Försäkringsgivaren"). Försäkringen är knuten till sparande i investeringsfonder, så kallad fondförsäkring. Försäkringsvillkoren är uppdelade i en allmän del (A), en produktspecifik del (B) samt en ordlista (C). Samtliga blanketter, informationsblad om aktuella fonder, avgifter och liknande finns på Försäkringsgivarens hemsida spp.se eller tillhandahålls vid begäran av Försäkringsgivaren om så önskas.

Försäkringen kan tecknas av såväl fysisk som juridisk person.

1. Allmän del - Försäkringsavtalet

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare till försäkring enligt dessa försäkringsvillkor är SPP Pension & Försäkring AB (publ) med organisationsnummer 516401-8599. Bolaget har sitt säte i Stockholm och bedriver livförsäkringsverksamhet med tillstånd från Finansinspektionen.

Försäkringsavtal ingås mellan Försäkringsgivaren och försäkringstagaren.

Finansinspektionen är ansvarig tillsynsmyndighet över Försäkringsgivaren.

Försäkringstagare/Försäkrad/Förmånstagare

Försäkringstagare är den som ingår försäkringsavtal med Försäkringsgivaren och därmed är ägare till Försäkringen. Försäkringstagare som är fysisk person ska ha skatterättslig hemvist i Sverige. Försäkringstagare som är juridisk person ska vara en svensk juridisk person eller en utländsk juridisk person med filial i Sverige. Försäkringsgivaren har dock möjlighet att efter ansökan bevilja Försäkring även till annan fysisk eller juridisk person samt låta en befintlig Försäkring löpa även om försäkringstagaren ej längre uppfyller kraven.

Försäkrad är den på vars liv eller hälsa Försäkringen gäller.

Förmånstagare är den som på grund av ett förmånstagarförordnande har rätt att få ersättning från Försäkringen vid den försäkrades dödsfall eller vid en i försäkringen bestämd tidpunkt då utbetalningen ska ske (s.k. livsfallsförordnande).

I försäkringsbeskedet framgår vem som är försäkringstagare, försäkrad och eventuella förmånstagare.

Försäkringstagaren är skyldig att tillse att Försäkringsgivaren har aktuella och uppdaterade person och adressuppgifter för försäkringstagare/försäkrad och eventuella förmånstagare.

Försäkringsdokumentation

På Försäkringen tillämpas svensk lag om inte annan tvingande lag anger annat. Utöver gällande lag och Försäkringsgivarens försäkringstekniska riktlinjer för försäkringsverksamhet vilka upprättats i enlighet med försäkringsrörelselagen gäller det enskilda försäkringsbeskedet och dessa Försäkringsvillkor samt här i gjorda hänvisningar.

När Försäkring tecknas samt vid förändring av Försäkringens omfattning erhåller försäkringstagare försäkringsbesked eller motsvarande bekräftelse som visar Försäkringens omfattning.

Försäkringstagaren ges årligen tillgång till information om Försäkringen genom ett värdebesked. Värdebeskedet innehåller information om inbetalda premier, Försäkringens värde, värdeförändring under året, uttagna avgifter ur Försäkringen och utbetalningar från Försäkringen samt, i förekommande fall, utbetalning av anmält förmedlingsarvode enligt särskilt uppdrag från försäkringstagaren. Försäkringsgivaren åtar sig inte att redovisa Försäkringens värde längre tillbaka än tio år från den tidpunkt då sådan begäran inkom till Försäkringsgivaren.

Vid var tid aktuella avgifter framgår på Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls av Försäkringsgivaren på annat sätt vid begäran. Försäkringsgivaren har rätt att ändra storleken på befintliga avgifter samt helt ta bort eller lägga till avgifter vid premieperiodens slut i enlighet med punkt 5. Ändring av försäkringsavtalet.

Kontrolluppgift

Försäkringsgivaren lämnar kontrolluppgifter till Skatteverket enligt skatteförfarandelagen. Försäkringstagaren får besked om vilka kontrolluppgifter som har lämnats till Skatteverket.

Försäkringstagares upplysningsplikt

Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter försäkringstagaren, och i tillämpliga fall även den försäkrade, skriftligen har lämnat till Försäkringsgivaren och som krävs för Försäkringens tecknande.

Försäkringstagare, och i tillämpliga fall även den försäkrade, är skyldig att snarast möjligt underrätta Försäkringsgivaren om förändringar som inträffar under försäkringsperioden och som kan vara av intresse för Försäkringsgivaren.

Skulle lämnade uppgifter vara felaktiga eller ofullständiga kan det medföra att Försäkringens omfattning sätts ned eller att Försäkringen i sin helhet inte gäller enligt vad som anges i försäkringsavtalslagen. Detta gäller för lämnade uppgifter så väl vid tecknande av Försäkringen som under försäkringstiden.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Försäkringsgivaren på annat sätt är fri från ansvar enligt försäkringsavtalslagen är Försäkringsgivarens betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp som högst motsvarar återköpsvärdet av Försäkringen.

Begränsning av Försäkringsgivarens ansvar

Placeringar i investeringsfonder är förknippade med risker. Kapital som placeras i fonder kan både öka och minska i värde. Hur en fond tidigare har utvecklats eller vilken avkastning fonden historiskt har gett är ingen garanti för framtida utveckling eller avkastning. Det är försäkringstagaren som förfogar över försäkringskapitalets placering och Försäkringsgivaren åtar sig därför inget ansvar för värdeförändring. Försäkringsgivaren är heller inte ansvarig för skada som uppstår i samband med köp och försäljning av fondandelar som beror på fel i datasystem, dataprogram och annan teknisk utrustning. Detta begränsar dock inte Försäkringsgivarens ansvar för skador som orsakats av grov vårdslöshet.

Försäkringsgivaren ansvarar inte för hur innehavet av Försäkringen kommer att beskattas och/eller eventuella konsekvenser av förändring i skatte eller annan lagstiftning. Försäkringsgivaren åtar sig inget ansvar för det fall försäkringsavtalet medför annan beskattning än vad som angetts i dessa villkor eller i förköpsinformation.

Försäkringstagaren har inte rätt till vinster hänförliga till försäkringsrörelsen. Försäkringens värde beror helt på värdeutvecklingen i de till Försäkringen anknutna fondandelarna.

Försäkringens ikraftträdande

Såvida senare startdatum inte begärts träder Försäkringen i kraft först dagen efter att Försäkringsgivaren fått fullständiga ansökningshandlingar under förutsättning att Försäkringsgivaren accepterat ansökan eller när försäkringstagaren accepterat anbud från Försäkringsgivaren.

Om Försäkringsgivaren inte kan bevilja Försäkring återbetalas inbetald premie med justering för eventuell värdeförändring.

2. Premier

Allmänt om premien

Försäkringspremien ska betalas med kontanta medel till det bankgirokonto som anges i utställd faktura eller på annat av Försäkringsgivaren angivet sätt. Om premien ska betalas som en engångspremie eller löpande premie samt premiens storlek anges vid ansökan.

Den första premien förfaller till betalning enligt vad som anges på fakturan, dock minst 14 dagar från den dag då Försäkringsgivaren avsände krav på betalning av premien till försäkringstagaren. Premieinbetalningar efter första premien betalas månadsvis i förskott om inte annat avtalats. Premien ska dock senast betalas på premieperiodens första dag.

Vid inbetalning av premie ska premien identifieras enligt vad som närmare framgår av fakturan eller motsvarande. Kan premien inte omedelbart identifieras placeras premie så snart identifiering är möjlig. Försäkringsgivaren är inte ansvarig för eventuell förlust under tid premie inte kan placeras på grund av sådan omständighet som inte beror på Försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren har rätt att fastställa ett lägsta premiebelopp som kan inbetalas. Aktuellt lägsta belopp framgår på Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls på annat sätt av Försäkringsgivaren vid begäran.

Försäkringstagare eller annan placeringsberättigad och som har för avsikt att bosätta sig utanför Sverige är skyldig att informera Försäkringsgivaren om bosättningen innan utflytt. Sedan utflytt skett upphör möjligheten att göra ytterligare premieinbetalningar omedelbart. Försäkringsgivaren förbehåller sig rätten att godkänna ytterligare premieinbetalningar i enskilda fall. Försäkringsgivaren förbehåller sig även rätten att begränsa möjligheten att byta fonder. Försäkringstagaren eller annan placeringsberättigad har dock möjlighet att begära att innehavet ska säljas. Försäkringskapitalet placeras då i en penningmarknadsfond som bestäms av Försäkringsgivaren. Rätt att återigen göra premieinbetalningar gäller så snart anmälan inkommit till Försäkringsgivaren om ny bosättning i Sverige.

3. Placering i fonder

Placering av inbetalda premier

Inbetalda premier placeras i investeringsfonder som omfattas av lag (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder och lag (2004:46) om värdepappersfonder.

Placering sker i fonder ur Försäkringsgivarens fondutbud som har anvisats av försäkringstagaren. Vilka fonder som är möjliga att placera i bestäms av Försäkringsgivaren och kan variera från tid till annan. Aktuella fonder finns på Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls av Försäkringsgivaren på annat sätt vid begäran. För det fall Försäkringsgivaren inte längre tillhandahåller eller anvisar viss fond ska försäkringstagaren göra ett aktivt val och anvisa tillgänglig fond eller fonder till vilka omplacering ska ske. Om försäkringstagaren inte gör ett sådant val har Försäkringsgivaren rätt att omplacera fondandelarna från en fond som upphört till en tillgänglig fond.

Fördelning av inbetalda premier mellan olika fonder ska anges i hela procent. Minsta tillåtna procentandel av premien som ska placeras i en och samma fond kan variera från tid till annan. Aktuell minsta tillåtna procentandel framgår av Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls av Försäkringsgivaren på annat sätt vid begäran.

Placering av inbetalda premier sker så snart som möjligt efter det att premien kommit Försäkringsgivaren tillhanda och är identifierad.

Mellanlagringsfond med mera

Premiebetalningen hanteras som en oplacerad likvid i väntan på tillgänglig handel på de fonder som valts av försäkringstagaren och anmälts till Försäkringsgivaren.

Uttag av avgifter, inklusive täckande av skatt, samt utbetalningar sker från Mellanlagringsfond som är en penningmarknadsfond med låg risk som valts av Försäkringsgivaren. För det fall tillräckliga medel inte finns placerade i Mellanlagringsfond har Försäkringsgivaren rätt att omplacera tillgångar i befintliga fonder till Mellanlagringsfond.

Det belopp som avsätts till Mellanlagringsfond är ett belopp som beräknas täcka utbetalningar och uttag av avgifter i maximalt sex månader.

Oaktat vad som framgår av avsnitt ovan kan Försäkringsgivaren göra uttag av avgift direkt från inkommen premie för att utbetala sådan avgift i form av anmält förmedlingsarvode till Försäkringstagarens försäkringsförmedlare enligt särskilt uppdrag från Försäkringstagaren.

Placeringsberättigad

Om inget annat anges eller meddelas Försäkringsgivaren vid ansökan eller senare under försäkringsperioden är försäkringstagaren placeringsberättigad.

Vid Företagsägd Försäkring som tecknats som säkerhet för pensionsutfästelse, så kallad direktpension, betraktas den försäkrade (den anställde) som försäkringstagare vad gäller rätten att ange fonder för placering och omplacering. Detta ska ha avtalats skriftligt mellan försäkringstagare (arbetsgivaren) och försäkrad. För det fall den försäkrade inte själv väljer att placera fonder genom aktivt fondval kan försäkringstagaren vara placeringsberättigad i den försäkrades ställe.

Blankett för att utse annan placeringsberättigad samt återkalla tidigare utsedd placeringsberättigad finns på Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls vid begäran.

Ska annan än försäkringstagaren vara placeringsberättigad ska Försäkringsgivaren tillställas skriftlig fullmakt om detta. Blankett för fullmakt samt återkallande av fullmakt finns på Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls av Försäkringsgivaren vid begäran. Fullmaktsförordnande upphör i samband med att Försäkringsgivaren genom skriftligt meddelande och dödsfallsintyg får kännedom om att försäkringstagaren avlidit.

Om försäkringstagaren avlidit eller ett livsfallsförordnande trätt i kraft har förmånstagare samma rätt att placera och omplacera försäkringskapital som försäkringstagaren tidigare haft. Rätten att placera och omplacera försäkringskapital inträder så snart Försäkringsgivaren erhållit skriftligt meddelande och dödsfallsintyg om att försäkringstagaren avlidit eller då ett livsfallsförordnande trätt i kraft och Försäkringsgivaren meddelat behörighet till placering och omplacering. Finns flera förmånstagare ska de tills dess Försäkringen reglerats gemensamt utse en placeringsberättigad och tillsända Försäkringsgivaren fullmakt om detta. När Försäkringen reglerats erhåller respektive förmånstagare sin andel av den ursprungliga Försäkringen.

Fondandelar

Inbetald premie investeras i andelar i de fonder som från tid till annan erbjuds av Försäkringsgivaren och som anvisats av den placeringsberättigade. Antal valbara fonder samt hur många fonder som kan väljas kan variera från tid till annan. Aktuella fonder samt blankett för att anmäla önskade placeringar framgår på Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls på annat sätt av Försäkringsgivaren vid begäran. Placering kan även ske via Försäkringsgivarens hemsida.

Placeringsberättigad har rätt att ändra fördelningen samt anvisa nya fonder för fördelning av inbetalda premier. Ändring sker på blankett vilken finns på Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls på annat sätt av

Försäkringsgivaren vid begäran. Ändring kan göras såväl under försäkringstiden som under utbetalningstiden.

Antalet andelar i en fond kan ändras under försäkringstiden. Ändring av andelar kan ske till exempel genom utbetalning från Försäkringen, emission och ökad premieinbetalning.

Möjlighet till omplacering

Placeringsberättigad har möjlighet till omplacering av fondandelar som tillhör Försäkringen. Omplacering sker via Försäkringsgivarens hemsida eller på anvisad blankett.

Omplacering av fondandelar i enlighet med framställd begäran sker så snart som möjligt efter det att Försäkringsgivaren erhållit begäran om omplacering.

Omplacering och byte av fonder kan ske såväl under försäkringstiden som under utbetalningstiden.

Utländsk valuta

Fondkurser som är noterade i utländsk valuta räknas om till svenska kronor av Försäkringsgivaren. Omräkningen sker vid avyttring med faktiskt erhållen växelkurs.

4. Avgifter

Allmänt

Avgifter tas ut för att täcka administrativa kostnader. Försäkringsgivaren kan även ta ut avgifter för enskilda händelser. Avgifter tas ut enligt vad som anges under punkt 3. Placering i fonder. Avgifter och avgiftsnivå kan variera från tid till annan och Försäkringsgivaren har rätt att ändra avgifter och avgiftsnivåer vid premieperiodens slut i enlighet med punkt 5. Ändring av försäkringsavtalet. Aktuella avgifter framgår av Försäkringsgivarens hemsida eller tillhandahålls vid begäran.

Fondförvaltningsavgift

En avgift tas normalt ut av fondbolagen för att förvalta fonderna. Avgiften varierar beroende på fond. Fondförvaltningsavgift är avdragen i de redovisade kurserna för varje fond.

Avkastningsskatt

SPP är skyldigt att betala avkastningsskatt på försäkringskapitalet. Avkastningsskatt beräknas enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. För att täcka SPPs skattekostnader minskas försäkringens försäkringskapital varje år med motsvarande belopp som SPP har att betala i avkastningsskatt.

5. Ändring av försäkringsavtalet

Försäkringstagarens rätt att ändra avtalet

Försäkringstagare kan ändra Försäkringen enligt tillämplig lagstiftning.

Försäkringsgivarens rätt att ändra avtalet

Försäkringsgivaren förbehåller sig rätten att ändra redan ingångna försäkringsavtal i den mån ändringen är nödvändig på grund av Försäkringens art eller annan särskild omständighet såsom ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrift eller ändrad lagtillämpning. Ändringar får göras vid premieperiodens slut. Därutöver kan Försäkringsgivaren ändra villkoren för ingången Försäkring på sätt som kan anses vara till förmån för försäkringstagaren.

Försäkringsgivaren ska lämna information om villkorsändringen senast samtidigt med premiekravet för den period då de nya villkoren ska börja gälla, dvs. minst 30 dagar före villkorsändringen träder i kraft.

6. Force Majeure

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust som kan uppstå om handläggning en av ansökan om Försäkring, utredning av Försäkring, utbetalning eller liknande förpliktelse för Försäkringsgivaren för dröjs på grund av krig, krigsliknande förhållande eller politiska oroligheter, naturkatastrof, inskränkningar i allmänna kommunikationer eller energiförsörjningen, riksdagsbeslut, tvingande myndighetsbeslut, konflikt på arbetsmarknaden, blockad, brand, översvämning, epidemi eller olyckshändelse av större omfattning eller omfattande förlust eller förstörelse av egendom. Förbehållet om konflikt på arbetsmarknaden gäller även om Försäkringsgivaren själv är föremål för, eller vidtar, sådan åtgärd.

7. Upphörande av försäkringen

Försäkringen upphör när hela försäkringskapitalet har utbetalats.

Försäkringsgivaren kan säga upp eller ändra Försäkringen i enlighet med bestämmelserna i Försäkringsavtalslagen (2005:104) innan avtalstidens slut om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte är ringa lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter av betydelse för riskbedömningen. Skulle försäkringsgivaren ha meddelat försäkring mot en högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats om försäkringstagaren hade fullgjort sin upplysningsplikt, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som skulle ha avtalats om försäkringsgivaren hade känt till de rätta förhållandena. Försäkringsgivaren kan också säga upp Försäkringen om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse. Uppsägningen får då verkan fjorton dagar efter den dag då uppsägningen avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Förutsatt att dröjsmålet med att betala premien inte avser första premien för försäkringen, återupplivas Försäkringen till sin tidigare omfattning om

utestående premiebelopp betalas inom tre månader från den dag då uppsägningen fick verkan.

Om Försäkringens återköpsvärde någon gång under försäkringstiden understiger 30 procent av ett prisbasbelopp äger Försäkringsgivaren rätt att avsända krav till försäkringstagaren att ytterligare premie ska erläggas för att försäkringen ska fortsätta gälla. Försäkringstagaren ska då betala premien inom en månad från den dag då Försäkringsgivaren avsände kravet. Om betalning inte sker inom den angivna fristen och dröjsmålet inte är av ringa betydelse, får Försäkringsgivaren säga upp försäkringen. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då Försäkringsgivaren avsände uppsägningen, om inte premien betalas inom denna frist. Försäkringen avslutas genom en engångsutbetalning.

Försäkringstagare äger rätt att säga upp Försäkringen under försäkringsperioden i enlighet med svensk lag. Uppsägning träder i kraft dagen efter det att Försäkringsgivaren erhållit besked om att Försäkringen önskas sägas upp.

8. Ångerrätt

Försäkringstagare har rätt att inom 14 dagar från det att försäkringshandlingarna har sänts ut ångra ingånget försäkringsavtal. Har försäkringsavtal träffats på distans med en försäkringstagare som är konsument är ångerfristen istället 30 dagar. Om en försäkringstagare har utnyttjat sin ångerrätt gäller följande. Försäkringen upphör att gälla från början av försäkringstiden och något försäkringsavtal anses då inte ha ingåtts. Vid utnyttjande av ångerrätten sker återbetalning av inbetald premie med justering för eventuell värdeförändring fram till utbetalningsdagen. Detta innebär att försäkringstagaren bär den finansiella risken även under den period då ångerrätten kan utnyttjas. Försäkringsgivaren förbehåller sig rätten att debitera försäkringstagaren eventuella övriga kostnader, avgifter eller skatter som hänförs till kundens kapitalförsäkring och som kan uppkomma innan det att ångerrätten utnyttjas. För kunder som inte är konsument som träffat avtal på distans har Försäkringsgivaren rätt att debitera försäkringstagaren eventuella kostnader, avgifter eller skatter fram till det att kundens fondinnehav avyttrats till följd av att ångerrätten utnyttjas, vilket ska ske så snart det är möjligt.

9. Försäkringens innehåll

Försäkringen tecknas med återbetalningsskydd. Återbetalningsskyddet motsvarar Försäkringens vid var tid gällande återköpsvärde.

Vid den försäkrades dödsfall under försäkringstiden utgår dödsfallsersättning, så kallat återbetalningsskydd till efterlevande. Dödsfallsersättningen uppgår till Försäkringens återköpsvärde ökat med en procent.

Dödsfallsersättning utgår som ett engångsbelopp till vald förmånstagare. För Direktpension sker utbetalning med som kortast 5 års utbetalningstid.

Har förmånstagare inte förordnats tillfaller dödsfallsersättningen försäkringstagaren eller dennes dödsbo.

Begränsningar i försäkringens omfattning

Om den försäkrades dödsfall orsakats av någon av nedanstående omständigheter utbetalas endast Försäkringens återköpsvärde:

Själv mord. Innan ett år förflutit från det att Försäkringen trädde i kraft utbetalas dock dödsfallsersättning om det kan antas att Försäkringen tecknats utan tanke på självmordet och den försäkrade skulle ha begått handlingen även om Försäkringen inte hade funnits;

Flygning. Om den försäkrade är förare eller har annan funktion vid militärflyg, avancerad flygning eller yrkesmässig provflygning eller liknande utom Europa;

Krig eller krigstillstånd i Sverige. Då gäller särskild lagstiftning i fråga om Försäkringsgivarens ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie);

Deltagande i främmande krig eller politiska oroligheter utom Sverige. Vid dödsfall som har samband med att försäkrad deltar i krig eller politiska oroligheter utom Sverige eller dödsfall som inträffar ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna. Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter;

Atomkärnreaktion. Vid dödsfall som har direkt eller indirekt samband med en atomreaktion; eller

Terrorhandling. Vid dödsfall som har samband med eller är en följd av spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

10. Förmånstagare

Försäkringstagare vid privatägd försäkring kan välja förmånstagare till Försäkringen. Om inte annat anges förordnas som förmånstagare i första hand försäkringstagarens make/registrerade partner/sambo och i andra hand försäkringstagarens barn. Med make/registrerad partner avses den person som försäkringstagaren/försäkrad vid tidpunkten för dödsfallet var gift med/levde i registrerat partnerskap med.

Med sambo avses den person med vilken försäkringstagaren vid tidpunkten för dödsfallet

sammanbodde med under äktenskapsliknande/partnerskapsliknande former.

Med försäkringstagarens barn avses arvberättigade barn. För att fosterbarn eller styvbarn ska anses som giltiga förmånstagare ska dessa vara namngivna.

Förordnandet om make/registrerad partner gäller inte, om inte annat angivits i förmånstagarförordnandet, när mål om äktenskapsskillnad/upplösande av registrerat partnerskap anhängiggjorts hos tingsrätt. För sambo upphör förordnandet när samboförhållandet upplöses. Om före detta make/registrerad partner eller sambo ska vara förmånstagare måste denna vara namngiven för att förordnandet ska anses giltigt.

Förordnande av förmånstagare samt ändring av förmånstagarförordnande sker genom skriftligt meddelande till Försäkringsgivaren på blankett som anvisats av Försäkringsgivaren.

Ett förmånstagarförordnande kan göras oåterkalleligt genom en skriftlig underrättelse till förmånstagaren och till Försäkringsgivaren. Om det finns ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande kan Försäkringen eller förmånstagarförordnandet inte ändras till förmånstagarens nackdel eller återkallas utan förmånstagarens samtycke.

Kan ett förmånstagarförordnande helt eller delvis inte verkställas vad angår en viss förmånstagare för att denne avlidit eller avstått från förmånstagarförordnande gäller vad som föreskrivits därom enligt gällande lag.

11. Premier

Premien kan betalas som en eller flera engångspremier eller genom löpande premiebetalningar enligt vad som avtalats. Försäkringstagare kan välja att erlagga en högre eller lägre premie än vad som avtalats. Detta gäller inte direktpension där det finns en underliggande utfästelse.

12. Utbetalning vid försäkringsfall

Försäkringsfall är då den försäkrade avlider eller vid avtalad utbetalningstid. Rätt till utbetalning inträder när försäkringsfall inträffar. Den som framställer önskan om utbetalning från Försäkringen ska visa att han eller hon har rätt till utbetalningen. Utbetalning sker till konto som uppges av den som har rätt till utbetalning.

Om Försäkringsgivaren anser att uppgift som lagts till grund för utbetalning är oriktig eller ofullständig sker utbetalning först efter det att utredning har avslutats.

13. Utbetalning vid återköp

Allmänt

Återköp innebär att Försäkringsgivaren, helt eller delvis, köper tillbaka försäkringsavtalet innan det löper ut. Försäkringen får inte återköpas under första försäkringsåret. Därefter får Försäkringen fritt återköpas, antingen genom partiellt återköp eller helt återköp. Försäkringens återköpsvärde är fondandelarnas värde vid tid för återköp efter avdrag för skatter och avgifter.

Den som framställer önskan om återköp ska kunna styrka sin rätt till detta.

Återköp av hela Försäkringen

Vid återköp av hela Försäkringen upphör Försäkringen att gälla. Fondandelar knutna till Försäkringen avyttras och Försäkringens återköpsvärde utbetalas till försäkringstagaren som ett engångsbelopp. Försäkringsgivarens ansvar upphör när begäran om återköp inkommit till Försäkringsgivaren.

Vid återköp av hela Försäkringen sker utbetalning så snart som möjligt efter det att värdet för fondandelar knutna till Försäkringen har fastställts och avyttrats.

Partiellt återköp/periodisk utbetalning

Partiellt återköp innebär att delar av Försäkringen återköps. Nya premieinbetalningar kan göras även efter det partiella återköpet.

Vid utbetalning genom partiellt återköp av engångskaraktär sker utbetalning så snart som möjligt efter det att värdet för fondandelar knutna till Försäkringen har fastställts och fondandelarna avyttrats.

Partiella återköp kan även ske såsom periodiska utbetalningar. Utbetalningsperiod kan då väljas mellan månad, kvartal, halvår eller helår. Utbetalning sker i efterskott. Periodiciteten för utbetalning kan ändras.

För det fall storleken av den periodiska utbetalningen understiger två procent av prisbasbeloppet har Försäkringsgivaren rätt att ändra utbetalningsperiod så att färre utbetalningar sker per år.

Utbetalningens storlek

Utbetalningen av försäkringens fondandelar fördelas under utbetalningstiden enligt de regler som SPP tillämpar för den aktuella försäkringen. Fördelningen sker med hjälp av särskilda antaganden om bland annat livslängd och prognosränta. Dessa antaganden omprövas löpande av SPP.

Pensionsbeloppet baseras på antal andelar i valda fonder och beräknas inför varje utbetalningstillfälle med hjälp av de avgifter och antaganden om avkastningsskatt som gäller vid

beräkningstillfället samt tillämpat livslängdsantagande. Pensionsbeloppet varierar över tiden till följd av kursförändringar, erlagd avkastningsskatt, prognosränta samt eventuell arvsvinst, inbetalda sparpremier eller återbetalda sparpremier.

Värderingstidpunkt för fondandelar knutna till Försäkringen kommer vid dödsfall att vara då Försäkringsgivaren erhållit skriftligt meddelande och dödsfallsintyg om att dödsfall inträffat, eventuell kompletterande utredning har fullgjorts och fondandelar knutna till Försäkringen har fastställts och avyttrats. Försäkringsgivaren har inte skyldighet att hålla sig informerad om inträffade dödsfall.

När utbetalning av hela försäkringsbeloppet skett upphör Försäkringen.

14. Överlåtelse, belåning och pantsättning

Försäkringen får överlåtas till annan person som uppfyller kraven för att vara försäkringstagare.

Försäkringen får inte belånas hos Försäkringsgivaren.

Försäkringen får pantsättas. Pantsättning blir giltig först när Försäkringsgivaren erhållit skriftligt meddelande om pantsättning. Försäkringsgivaren åtar sig inte att meddela om premieinbetalning upphör, kapitalet minskar på grund av vald placering eller att säkerheten på annat sätt minskar på grund av bristande premiebetalning.

15. Skatteregler

Enligt gällande lag är inbetalda premier ej avdragsgilla. Utbetalning och återköp från Försäkringen är skattefria. Detta är endast gällande när vi utbetalar till försäkringstagaren eller till försäkrad vid privat kapitalförsäkring. Vid direktpension och när utbetalning sker till försäkrad, drar vi inkomstskatt.

SPPs riskförsäkringsmoment via Brummer & Partners

Försäkringens syfte

SPPs riskförsäkringsmoment för SPPs Kapitalförsäkring via Brummer & Partners innehåller en premiebefrielseförsäkring som ger ett ekonomiskt skydd vid sjukdom på de sätt som närmare framgår nedan. Försäkringstagare är en juridisk person som i egenskap av arbetsgivare ingår försäkringsavtal med SPP med en anställd som försäkrad. Försäkringen är en ren riskförsäkring som saknarekonomiskt värde om den upphör att gälla före ett försäkringsfall inträffat. Premiebefrielseförsäkringen är en tilläggsförsäkring till en sparförsäkring. Detta innebär att SPP endast kan meddela premiebefrielseförsäkring om försäkringstagaren även har tecknat en företagsägd kapitalförsäkring med sparmoment och med en avtalad löpande premie, vilken utgör det försäkrade beloppet i premiebefrielseförsäkringen.

SPPs riskförsäkringsmoment för SPPs Kapitalförsäkring via Brummer & Partners består av följande produkt, som närmare beskrivs i dessa villkor:

- SPPs premiebefrielseförsäkring

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare till försäkring enligt dessa försäkringsvillkor är SPP Pension & Försäkring AB (publ) med organisationsnummer 516401-8599, i dessa villkor kallat SPP. Bolaget har sitt säte i Stockholm och bedriver livförsäkringsverksamhet med tillstånd från Finansinspektionen. Försäkringsavtal ingås mellan försäkringsgivaren och försäkringstagaren. Finansinspektionen är ansvarig tillsynsmyndighet över försäkringsgivaren.

Försäkringsvillkor

För försäkringen gäller vad som avtalats i respektive ansökningsförfarande och, i förekommande fall i kundavtal mellan SPP och försäkringstagande arbetsgivare. Vidare gäller, i förhållande till den försäkrade, uppgifterna i det försäkringsbesked som utfärdas efter att en försäkring tecknats eller ändrats i någon större utsträckning, se vidare under definitionen för Försäkringsbesked.

För försäkringen gäller också försäkringsrörelselagen, försäkringsavtalslagen och svensk lag i övrigt. En bestämmelse som avtalats särskilt inom ramen för

ansökningsförfarandet eller i ett kundavtal gäller alltid med företräde framför dessa villkor.

Skatteregler

Premiebefrielseförsäkringen är en kapitalförsäkring i enlighet med inkomstskattelagen. SPP lämnar kontrolluppgift enligt skatteförfarandelagen i enlighet med den uppgiftsskyldighet som åligger försäkringsgivare.

1. Definitioner

Försäkrad – Den person på vars liv eller hälsa en försäkring gäller är försäkrad.

Försäkringsbesked – När en försäkring har meddelats utfärdas ett försäkringsbesked med upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Försäkringsbesked utfärdas också när försäkringen har ändrats eller förnyats, om förändringen är väsentlig eller om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet.

Inkomstbasbelopp – Det inkomstbasbelopp som fastställs av regeringen varje år enligt lag.

Karenstid – Den tid en sjukperiod ska pågå innan den ersättningsberättigade kan ha rätt till försäkringsersättning.

Klausul – Den särskilda undantagsbestämmelse för viss sjukdom eller visst symptom som SPP kan ha meddelat att gälla för en viss försäkrad eller en viss försäkring och som i förekommande fall meddelats i särskilt brev till den försäkrade, och som utgör en del av den försäkrades försäkringsbesked.

Lön – Med lön avses en anställds pensionsmedförande årslön bestämd på det sätt som anges i den anställdes arbetsgivares pensionspolicy eller pensionsplan.

Premieperiod – Premie för försäkringarna ska betalas månadsvis, om inte annat överenskommits mellan SPP och försäkringstagaren.

Prisbasbelopp – Det prisbasbelopp som fastställs varje år enligt lag.

Sjukperiod – Den tid då den försäkrade är arbetsoförmögen.

2. Gemensamma bestämmelser

2.1 Om ansökningsförfarandet

Försäkringsavtalet ingås alltid mellan SPP och en arbetsgivare. I vissa fall ingår SPP och försäkringstagaren även ett kundavtal i vilket bland annat bestäms vilka försäkringar som ingår, försäkringarnas omfattning, vilka som kan omfattas av försäkringarna, det tidigaste ikraftträdandet av försäkringarna och bestämmelser om hur försäkringarna ska administreras.

2.2 Om försäkringsvillkoren och det enskilda försäkringsavtalet

För varje enskild försäkring som ingås gäller dessa försäkringsvillkor. I den mån någon avvikelse från dessa försäkringsvillkor skriftligen avtalats gäller en sådan avvikelse framför dessa villkor. Vidare gäller för varje enskild försäkring de i förekommande fall tillämpliga ansökningshandlingarna, intyg om hälsa samt utfärdat försäkringsbesked.

2.3 När försäkringen börjar gälla

En försäkring börjar gälla när första premien betalats, under förutsättning att detta skett senast på premiens aviserade förfallodag och att SPP mottagit fullständiga ansökningshandlingar. Försäkringsskyddet räknas då från den tidpunkt då SPP mottagit fullständiga ansökningshandlingar om försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan inskränkning enligt SPPs vid var tid gällande riskbedömningsregler, samt utan krav på återförsäkring. Har det avtalats om att en senare tidpunkt ska gälla för försäkringen räknas försäkringsskyddet från den tidpunkten. I det fall en försäkring endast kan beviljas mot förhöjd premie eller med inskränkning börjar försäkringen och försäkringsskyddet gälla först sedan försäkringstagaren och/eller den försäkrade erbjudits försäkring med sådana särskilda villkor och accepterat dessa genom att första premien betalats. Om SPP ska återförsäkra viss del av försäkringen gäller försäkringsskydd för den delen först när återförsäkring beviljats och första premien betalats. Dessa regler gäller också för när en ändring eller utökning av befintlig försäkring börjar gälla.

2.4 Hälsokrav

För att pröva om försäkring kan beviljas gör SPP normalt en hälsoprövning av den som ska försäkras. För premiebefrielseförsäkringen varierar hälsokraven beroende på det totala försäkringsskydd som söks för en anställd. Det är med andra ord det totala årliga försäkradebeloppet som är utgångspunkten för vilket hälsokrav som gäller för att en viss anställd ska kunna beviljas ansökt försäkringsskydd. I

samband med att ansökan görs framgår de hälsokrav som gäller för att SPP ska kunna bevilja försäkring.

Försäkringsrisk avgör hälsokrav

För varje enskild person som ska försäkras beräknas det totala årliga försäkringsbeloppet för premiebefrielseförsäkringen. Därefter avgörs vilket av nedanstående hälsoprövningshandlingar som gäller i det aktuella fallet:

- intyg om full arbetsförhet
- individuell hälsodeklaration
- läkarutlåtande.

SPP bedömer därefter om ansökan om försäkring kan beviljas.

Det lägsta hälsokrav som SPP tillämpar är intyg om full arbetsförhet. I samband med ansökan framgår alltid vilka hälsoregler som gäller för de anställda som ska försäkras.

Den som får avslag på försäkring kan ansöka igen senare

Den som inte är fullt arbetsför eller uppfyller de hälsokrav SPP tillämpar och därför inte kan beviljas försäkring, höjning eller utökning, kan beviljas detta när denne åter är fullt arbetsför. Under förutsättning att arbetsgivaren eller den anställda intygar detta eller uppfyller de hälsokrav som SPP tillämpar eller att SPP bestämmer vilket hälsokrav som krävs när försäkrad ansöker igen.

2.5 Premie

Priset för försäkringarna, premien, beräknas och fastställs av SPP månatligen.

Premiebetalning

Det är arbetsgivaren som är betalningsansvarig gentemot SPP för försäkringspremien.

Uppsägning på grund av obetald premie

Den första premien ska betalas inom 14 dagar från den dag SPP avsänder krav om premiebetalning. Premien för en senare premieperiod ska betalas senast på periodens första dag. Om premien avser en längre period än 1 månad ska premien betalas senast 1 månad från den dag SPP avsänder krav om premiebetalning. Om premien inte betalas i rätt tid och om dröjsmålet inte är ringa har SPP rätt att säga upp försäkringen.

Uppsägningen får verkan 14 dagar efter att den avsänts, om inte premien betalas inom denna tid.

Återupplivning av försäkring

Har en uppsägning skett och fått verkan i enlighet med stycket ovan och avser dröjsmålet med premiebetalningen inte den första premien för försäkringen, återupplivas en

försäkring till sin tidigare omfattning, om det utestående premiebeloppet betalas inom 3 månader från det att uppsägningen fick verkan enligt andra stycket ovan. Om återupplivning sker ansvarar SPP från och med dagen efter den dag då premiebeloppet betalades. SPP ansvarar inte för försäkringsfall som inträffat eller har sin grund i händelse som inträffat under den tid försäkringen inte har gällt.

2.6 Premiebefriad tid

Om den försäkrade under försäkringstiden drabbas av arbetsoförmåga till minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfall, blir arbetsgivaren befriad från sin skyldighet att erlägga premie för försäkringen, under den tid arbetsoförmågan varar. Rätten till premiebefrielse gäller i proportion till graden av den försäkrades arbetsoförmåga.

Rätt till premiebefriad tid förutsätter att Försäkringskassan har godkänt att den försäkrade är arbetsoförmögen till följd av sjukdom eller olycksfall och att han eller hon har vidkänts en inkomstförlust som har sin grund i denna arbetsoförmåga. Om Försäkringskassan har beviljat den försäkrade sjukersättning eller aktivitetsersättning har arbetsgivaren normalt rätt till premiebefrielse från samma tidpunkt.

Den premiebefriade tiden inträder först efter en karenstid om 90 dagar, räknat från den försäkrades första sjukdag. Om den försäkrade åter blir arbetsoförmögen till minst 25 procent inom 12 månader från en tidigare sjukperiods slut, förkortas karenstiden för den nya sjukperioden med den sammanlagda tiden av de sjukperioder som pågått mer än 14 dagar i följd och som helt eller delvis ligger inom de senaste 12 månaderna. Endast tid då den försäkrade omfattats av premiebefrielseförsäkringen kan tillgodoräknas den försäkrade.

Arbetsgivaren befrias från sin skyldighet att betala premie från och med det första månadsskifte som följer efter den dag då rätt till premiebefriad tid har inträtt och under den tid den försäkrades arbetsoförmåga består. Under premiebefriad tid gäller försäkringarna som om premie hade erlagts. Premiebefriad tid gäller som längst till och med utgången av månaden före den då den försäkrade fyller 65 år.

När den försäkrade åter blir fullt arbetsför eller när graden av arbetsoförmåga ändras ska arbetsgivaren snarast möjligt meddela SPP detta. Om sådant meddelande inte lämnas och premiebefriad tid därför pågått under längre tid än villkoren medger, är arbetsgivaren skyldig att erlägga premierna retroaktivt.

2.7 Bedömning av arbetsoförmåga

SPP följer normalt Försäkringskassans bedömning av den försäkrades arbetsoförmåga och dess beslut om sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitetsersättning, sjukersättning eller liknande ersättning. Om särskilda skäl föreligger kan dock SPP välja att göra en egen bedömning av den försäkrades arbetsoförmåga.

Om Försäkringskassan minskar eller drar in sjukpenning, aktivitets- eller sjukersättning i enlighet med vad som anges i socialförsäkringsbalken, har SPP rätt att i motsvarande mån minska eller dra in ersättning från premiebefrielse- och sjukförsäkring.

Med arbetsoförmåga avses en av sjukdom eller olycksfall föranledd förlust av arbetsförmåga eller nedsättning av denna med minst 25 procent. Den av SPP bedömda graden av arbetsoförmåga bestäms efter den minskning av den försäkrades arbetsförmåga som kan anses ha orsakats av sådana symtom och funktionsnedsättningar efter försäkringens tecknande som objektivt kan fastställas. Den försäkrades vanliga arbete samt förvärvsarbete i övrigt beaktas vid bedömningen. Arbetsoförmågan anses inte längre föreligga om den försäkrade kan utföra annat arbete som rimligen kan begäras med hänsyn till ålder, utbildning, tidigare verksamhet och bosättningsförhållande.

2.8 När försäkring upphör

Försäkringen gäller längst till och med utgången av månaden före den månad då den försäkrade fyller 65 år. Om den försäkrade uppnår ordinarie avtalad pensionsålder innan dess upphör försäkringen den månad den försäkrade går i pension. Försäkringen kan upphöra dessförinnan till följd av uppsägning av försäkringstagaren. Försäkringstagaren kan säga upp försäkring för en försäkrad till exempel till följd av att denne inte längre är anställd hos försäkringstagaren och därmed inte längre är berättigad till försäkringsskydd bekostat av denne. Vidare gäller att försäkringen upphör att gälla vid utgången av försäkringstiden om försäkringstagaren eller SPP säger upp försäkringen. Premiebefrielseförsäkringen, som är en tilläggsförsäkring till en kapitalförsäkring med sparandemoment, upphör samtidigt som då premieinbetalningarna till nämnda kapitalförsäkring med sparmoment enligt försäkringsavtalet ska upphöra. Om premieinbetalningarna till kapitalförsäkringen med sparmoment upphör dessförinnan har SPP rätt att säga upp premiebefrielseförsäkringen.

2.9 Efterskydd

Om en försäkrad har omfattats av premiebefrielseförsäkringen i mer än 6 månader och den försäkringen upphör; till exempel på grund av att arbetsgivaren sagt upp försäkringen när den försäkrade slutar sin anställning, av någon annan orsak än att han eller

hon gått i pension, gäller ett förlängt försäkringsskydd (efterskydd) i 3 månader. Efterskydd gäller dock inte om arbetsgivaren sagt upp försäkringen i SPP. Rätten till efterskydd gäller inte heller om den försäkrade på annat sätt har fått eller uppenbarligen kan få försäkringsskydd av samma slag som tidigare.

Om ett försäkringsfall inträffar under efterskyddstiden men innan den försäkrade har uppnått slutåldern i försäkringen, bedöms den försäkrades rätt till ersättning enligt de villkor som gällde direkt före efterskyddstiden.

2.10 Åtgärder för utbetalning

Anmälan av försäkringsfall och begäran om utbetalning ska, vad gäller SPPs premiebefrielseförsäkring, ske av försäkringstagaren. De handlingar och övriga upplysningar som SPP anser är av betydelse för bedömningen av rätten till försäkringsersättning ska lämnas till SPP utan kostnad för SPP. Om det är nödvändigt för att SPP ska kunna fastställa rätten till försäkringsersättning och om SPP begär det, ska särskild fullmakt lämnas så att SPP kan inhämta upplysningar från försäkringstagaren, den försäkrade, läkare, sjukhus, annan vårdinrättning, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning. SPP ska också medges rätt att vidarebefordra sådana upplysningar till det återförsäkringsbolag SPP anlitar. Om sådan fullmakt inte lämnas på grund av försummelse av försäkringstagaren eller den försäkrade kan rätten till försäkringsersättning falla bort eller sättas ned efter en skälighetsbedömning, om försummelsen inte är av ringa betydelse och den medfört skada för SPP. SPP behandlar inhämtade upplysningar enligt personuppgiftslagen, se vidare nedan.

SPP är inte skyldigt att utbetala försäkringsersättning förrän försäkringstagaren eller den försäkrade har fullgjort de åtgärder som anges ovan för utbetalning och lagt fram eller bidragit till sådan utredning som skäligen kan begäras för att SPP ska kunna fastställa sin betalningsskyldighet.

2.11 Tidpunkt för utbetalning

När SPP har konstaterat att det föreligger ett försäkringsfall och de åtgärder som anges ovan har fullgjorts, regleras försäkringsfallet skyndsamt.

2.12 Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan mot SPP inom 10 år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till SPP inom den tid som anges i första meningen under 2.12 Preskription, är fristen att väcka talan alltid minst 6 månader från det att SPP har meddelat sitt slutliga

ställningstagande till anspråket. Om talan inte väcks enligt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

2.13 Förfogande över försäkring

Premiebefrielsen i SPPs företagsägda kapitalförsäkring får inte överlätas eller pantsättas.

2.14 Ändring av försäkringsvillkoren

SPP förbehåller sig rätten att ändra dessa försäkringsvillkor i samband med slutet av en premieperiod, se definitionen för premieperiod. Detta gäller om ändringen behövs på grund av försäkringarnas art eller av någon annan särskild omständighet, såsom ändrad lag, lagtillämpning eller myndighetsföreskrift. En ändring som beror på ändrad lag, lagtillämpning eller myndighetsföreskrift börjar gälla 1 månad efter att SPP avsänt meddelande om ändringen.

3. Premiebefrielseförsäkring

Allmänt om försäkringen

SPPs premiebefrielseförsäkring är en tilläggsförsäkring som en arbetsgivare tecknat på en anställds hälsa. Försäkringsskyddet innebär att försäkringstagaren under vissa förutsättningar befrias från sin skyldighet att betala premier till en kapitalförsäkring med sparandemoment. Sådan premiebefrielse gäller för arbetsgivare som har ansökt om och beviljats försäkringen, antingen på grundval av en ansökan eller enligt ett gällande kundavtal med SPP. En förutsättning för att teckna premiebefrielseförsäkring i SPP är att kapitalförsäkring med sparandemoment har tecknats hos SPP.

Rätten till premiebefrielse inträder när den försäkrade är långvarigt arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall. Arbetsgivarens skyldighet att betala premierna till kapitalförsäkringen med sparandemoment övertas då helt eller delvis av SPP. Premiebefrielseförsäkringen är en ren riskförsäkring som saknar ekonomiskt värde om den upphör att gälla före den utbetalats. Vid försäkringsfall utbetalas ersättningen till den kapitalförsäkring med sparandemoment som arbetsgivaren tecknat för den anställdes räkning. Ersättningen kan inte betalas ut till försäkringstagaren/arbetsgivaren eller till den försäkrade/den anställda.

3.1 Försäkringsfall och rätt till ersättning

Försäkringsfall inträffar när den försäkrade drabbas av arbetsoförmåga, om sådan arbetsoförmåga drabbar denne under försäkringstiden och om den innebär att den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst 25 procent, på grund av sjukdom eller olycksfallsskada. Försäkringsfall innebär att SPP övertar försäkringstagarens skyldighet att betala premier till den kapitalförsäkring med sparandemoment som är tecknad hos SPP. En förutsättning för rätt till ersättning från premiebefrielseförsäkringen är att

försäkringstagaren har betalat premien för den försäkrades kapitalförsäkring med sparandemoment fram till den tidpunkt då försäkringsfall i premiebefrielseförsäkringen har inträffat. SPPs utbetalning pågår under samma tid som arbetsoförmågan varar, dock med de begränsningar som framgår nedan.

Ersättning betalas tidigast ut efter den karenstid som anges i punkt 3.4 Karens och under den tid sjukperioden varar, dock som längst under den tid som anges i punkt 3.5 Utbetalningstid. Se även under punkt 3.7 SPPs utbetalning för när utbetalning påbörjas.

SPP betalar endast ut ersättning från premiebefrielseförsäkringen om det har uppkommit en inkomstförlust för den försäkrade som har sin grund i arbetsoförmåga till följd av sjukdom eller olycksfallsskada. Försäkringskassan ska även ha beviljat sjukpenning (eller motsvarande ersättning) till följd av arbetsoförmåga.

3.2 Försäkringsbeloppets storlek

Försäkringsbeloppet uppgår till det aktuella premiebelopp som försäkringstagaren har meddelat SPP ska gälla för den försäkrade. SPP har rätt att kontrollera att den meddelade sparpremien stämmer överens med den verkliga premiebetalningen till den försäkrades kapitalförsäkring med sparandemoment.

SPP beräknar försäkringsbeloppet utifrån den meddelade sparpremien. Försäkringsbeloppet kan högst uppgå till 35 procent av den försäkrades lön. Den högsta lön som kan ligga till grund för beräkning av försäkringsbelopp i premiebefrielseförsäkringen är 50 inkomstbasbelopp. Rätten till ersättning från premiebefrielseförsäkringen gäller i förhållande till den försäkrades arbetsoförmåga. Om den försäkrade har helt nedsatt arbetsförmåga utbetalas ett fullt försäkringsbelopp. Vid 50 procent arbetsförmåga betalas således ett halvt försäkringsbelopp ut.

När den försäkrade åter blir fullt arbetsför eller när graden av arbetsoförmåga ändras ska arbetsgivaren snarast möjligt meddela SPP detta. Om sådant meddelande inte lämnas kan SPP komma att kräva återbetalning för försäkringsersättning som utbetalats felaktigt till följd av arbetsgivarens uteblivna upplysningar.

Försäkringsbeloppet kan aldrig höjas i tiden efter att ett försäkringsfall inträffat. Istället grundas rätten till ersättning under hela ersättningstiden högst på det belopp som var försäkrat vid tidpunkten för försäkringsfallet.

3.3 Ändring av försäkringsbelopp

Som anges ovan under punkt 3.2 Försäkringsbeloppets storlek ska försäkringstagaren meddela SPP den aktuella

sparpremiens storlek. Om sparpremien ändras kan också försäkringsbeloppet ändras. Vilken höjningsrätt och vilka hälsokrav som gäller för försäkrad framgår i SPPs vid var tid gällande riskbedömningsregler. Om den försäkrade får en lönehöjning efter att en sjukperiod påbörjats och om lönehöjningen avser tid efter sjukperioden påbörjades, tillåter inte SPP någon höjning av försäkringsbeloppet motsvarande lönehöjningen. Utöver dessa regler om ändring av försäkringsbeloppet kan särskilda hälsoprövningsregler gälla och anges då i kundavtalet eller i SPPs vid var tid gällande riskbedömningsregler.

3.4 Karens

Karenstid

Karenstiden är 90 dagar räknat från den första sjukdagen.

Karensförkortning

Om den försäkrade åter blir arbetsoförmögen till minst 25 procent inom 12 månader från en tidigare sjukperiods slut, förkortas karenstiden för den nya sjukperioden med den sammanlagda tiden av de sjukperioder som pågått mer än 14 dagar och som helt eller delvis ligger inom de senaste 12 månaderna. En förutsättning är att den nya sjukperioden varar minst 14 dagar.

Den försäkrade kan endast tillgodoräkna sig tid för karensförkortning för sjukperioder som uppkommit under den tid då den försäkrade omfattats av premiebefrielseförsäkring i SPP.

Rörlig karens

Om den försäkrade har beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning av Försäkringskassan har försäkringstagaren rätt till ersättning från SPPs premiebefrielseförsäkring från samma tidpunkt, om övriga krav för att få ersättning är uppfyllda.

3.5 Utbetalningstid

Efter karenstidens slut utbetalar SPP försäkringsersättningen till den försäkrades kapitalförsäkring med sparandemoment. Utbetalningstiden pågår från den dag då rätt till premiebefrielse inträdde och under den tid som försäkringstagaren har avtalat om att erlägga premie för kapitalförsäkring med sparandemoment samt under förutsättning att den försäkrades arbetsoförmåga består och Försäkringskassan utbetalar ersättning. Utbetalning sker dock som längst till och med utgången av månaden före den försäkrade fyller 65 år eller, om den försäkrade avlider dessförinnan, den månad den försäkrade avlider.

Ersättning kan utbetalas för flera olika sjukperioder. Detta innebär att om en sjukperiod avbryts före ersättningsperiodens slut, det vill säga före den försäkrade

fyller 65 år, och den försäkrade drabbas av en ny sjukperiod, inträder SPP, efter eventuell karenstid, se ovan punkt 3.4 Karens, åter som betalare till den försäkrades kapitalförsäkring med sparandemoment. Om karenstiden har uppnåtts betalas dock ingen ersättning ut under sådan tid då sjuklön enligt gällande lag utges till den försäkrade. När ersättning har betalats ut under den tid som anges i dessa försäkringsvillkor (ersättningstiden) upphör premiefrielseförsäkringen för kapitalförsäkring med sparandemoment att gälla.

3.6 Ersättningens storlek

Premie som försäkringstagaren blir befriad från att betala bestäms proportionellt mot graden av den av SPP bedömda arbetsoförmågan och utgör motsvarande grad av försäkringsbeloppet. Under ersättningstiden indexeras försäkringsersättningen årligen med prisbasbeloppets procentuella ökning, dock högst med 10 procent. Om prisbasbeloppets procentuella förändring är negativ lämnas ersättningen oförändrad.

3.7 SPPs utbetalning

När ett försäkringsfall inträffat och anmälts ska SPP påbörja utbetalning från premiefrielseförsäkringen snarast efter att SPP utrett att det föreligger rätt till ersättning och med vilket belopp ersättning ska utges. Rätten till ersättning inträder normalt från den 91:a dagen i sjukperioden. Dock kan, vid uppnådd karens och vid upprepade arbetsoförmåga, se Karensförkortning under punkt 3.4 Karens ovan, utbetalning som tidigast ske från och med den 15:e dagen i sjukperioden. Då SPPs utredning av försäkringsfallet kan ta viss tid, kan den första utbetalningen ske med viss fördröjning. Detta innebär att den första utbetalningen kan avse flera månader. Ersättningen utbetalas därefter månadsvis i efterskott.

3.8 Skatteregler

En premiefrielseförsäkring anses i skattehänseende tillhöra samma slag av försäkring som huvudförsäkringen. SPPs premiefrielseförsäkring kan endast tecknas av arbetsgivare och premiefriar en kapitalförsäkring med sparandemoment som arbetsgivaren tecknat hos SPP, med en anställd som försäkrad. Således är även denna premiefrielseförsäkring, som alltid utbetalas till nyss nämnda kapitalförsäkring med sparandemoment, att anse som en kapitalförsäkring.

4. Begränsningar i försäkringsskydd

Vid oriktiga eller ofullständiga uppgifter, framkallande av försäkringsfall, missbruk, eget vållande eller kriminell handling, särskilda sjukdomar, krig och politiska oroligheter, vistelse utom Norden, vid särskild riskfylld verksamhet eller försäkringsfall till följd av atomolycka gäller följande bestämmelser beträffande försäkringsskyddets giltighet.

a) Oriktiga eller ofullständiga uppgifter

Har försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter kan detta medföra inskränkning i SPPs förpliktelser. Detta innebär att försäkringen kan bli helt ogiltig eller att försäkringsskyddet kan komma att reduceras till den nivå och omfattning, det skulle ha haft med hänsyn till erlagd premie om riktiga och fullständiga uppgifter lämnats. Om oriktigheten eller ofullständigheten upptäcks innan försäkringsfall inträffat åligger det SPP att snarast möjligt skriftligen meddela försäkringstagaren och andra ersättningsberättigade att försäkringsskyddet är reducerat. SPP har även rätt att säga upp försäkringen i enlighet med försäkringsavtalslagens bestämmelser om brott mot upplysningsplikten.

b) Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall är SPP fritt från ansvar. Har den försäkrade beträffande premiefrielseförsäkring genom grov vårdslöshet framkallat eller förvärrat försäkringsfall kan ersättningen sättas ned.

c) Missbruk, eget vållande eller kriminell handling

Försäkringsskydd gäller inte vid arbetsoförmåga som beror på den försäkrades

- missbruk av alkohol, andra berusnings-, sömn- eller narkotiska medel eller felaktig användning av läkemedel
- eget vållande av kroppsskada eller kroppsskada som uppkommit på grund av grov oaksamhet eller genom kriminell handling.

d) Särskilda sjukdomar

Begränsningen i denna punkt d) gäller för premiefrielseförsäkring som tecknats för anställd ägare/delägare i aktiebolag.

Begränsning avseende vissa sjukdomar och besvär

Om den försäkrades arbetsoförmåga har framkallats av någon av nedanstående sjukdomar/besvär eller sjukdomar/ besvär som har ett medicinskt samband med dessa gäller följande:

Har sjukdomen/bedrägnen föranlett undersökning, kontroll, vård eller behandling av läkare, annan vårdpersonal eller vårdinrättning inom 18 månader från den tidpunkt då försäkringen trädde ikraft eller senast återupptogs föreligger inte rätt till ersättning.

Följande sjukdomar/bedrägnen omfattas av begränsningen:

- utbrändhet, utmattningssyndrom, trötthetssyndrom, stresssymptom, depressiva tillstånd och ångesttillstånd
- neuropsykiatriska störningar (ICD-10 F80-F99) och tvångssyndrom (ICD-10 F42)

- ålders-, förslitnings- eller belastningsrelaterade besvär i rygg, nacke, leder eller muskler
- smärttillstånd från rygg, nacke, leder eller muskler
- besvär orsakade av olycksfallsskada innan tecknandet (med olycksfallsskada menas kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse)
- kronisk värk eller kroniskt smärttillstånd.

Arbetsförmåga som inträffar vid senare tidpunkt

Har någon av ovanstående sjukdomar/besvär föranlett undersökning, kontroll, vård eller behandling av läkare, annan vårdpersonal eller vårdinrättning inom 18 månader från den tidpunkt då försäkringen trädde ikraft och den försäkrade efter utgången av de 18 månaderna blir arbetsförmögen på grund av samma sjukdom sker utbetalning enligt följande:

Ersättning med avdrag för avtalad karens utbetalas för arbetsförmåga som inträffar minst 24 månader efter att den försäkrade varit besvärsfri från ovanstående sjukdom/diagnos. När den försäkrade varit besvärsfri från ovanstående sjukdomar/diagnoser i 24 månader sker därefter ingen begränsning i rätten till ersättning vid arbetsförmåga enligt ovan.

e) Krig eller krigstillstånd i Sverige

Befinner sig Sverige i krig eller i ett förhållande som av regeringen jämföras med krig gäller särskild lagstiftning i fråga om SPPs ansvarighet och rätt att ta ut krigspremie.

f) Deltagande i krig eller politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringsskydd gäller inte vid arbetsförmåga som inträffar till följd av att den försäkrade deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringsskydd gäller inte heller vid arbetsförmåga som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna, även om arbetsförmågan uppstår eller inträffar först efter att deltagandet upphört. Deltagande i militärt bevakningsuppdrag i FNs regi, enligt beslut av Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) eller inom ramen för Partnerskap För Fred räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter. I dessa fall gäller villkoren under punkt g).

För försäkringsavtal som tecknats före 1 januari 2017 gäller istället följande:

Försäkringsskydd gäller inte för arbetsförmåga som inträffar till följd av att den försäkrade deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringsskydd gäller inte heller vid eller arbetsförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna. Deltagande i militärt

bevakningsuppdrag i FNs regi, enligt beslut av konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (ESK) eller inom ramen för Partnerskap För Fred räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter. I dessa fall gäller villkoren under punkt g).

g) Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om den försäkrade vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att den försäkrade själv deltar, gäller följande:

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan den försäkrade vistas i området gäller försäkringsskyddet under krigets eller oroligheternas 3 första månader. För tid därefter omfattar försäkringsskyddet inte nedsatt arbetsförmåga som kan anses bero på kriget eller oroligheterna, även om arbetsförmågan uppstår först senare.

Om den försäkrade avreser till område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder eller försäkring tecknas under vistelsen i sådant område, omfattar försäkringsskyddet inte nedsatt arbetsförmåga som kan anses bero på kriget eller oroligheterna, även om arbetsförmågan uppstår först senare.

För försäkringsavtal som tecknats före 1 januari 2017 gäller istället följande:

Om den försäkrade vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att den försäkrade själv deltar, gäller följande:

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan den försäkrade vistas i området gäller försäkringsskyddet under de 3 första månaderna därefter.

Om försäkringsavtalet tecknats inom 3 månader före utresan till området eller under vistelsen där och kriget eller oroligheterna redan pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller försäkringsskyddet dock inte för arbetsförmåga som kan anses bero på kriget eller oroligheterna och som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter vistelsens slut.

h) Vistelse utom Norden i mer än 12 månader

Försäkringsfall till följd av atomolycka Försäkringsskydd vid arbetsförmåga ger inte rätt till ersättning vid arbetsförmåga som drabbar den försäkrade under vistelse utom Norden, om vistelsen har varat mer än 12 månader. Denna inskränkning gäller dock inte om den försäkrade eller den försäkrades make/ registrerad partner/sambo är:

- i utlandstjänst hos svenska staten, ett svenskt företag eller svensk ideell förening

- i tjänst hos ett utländskt företag med fast anknytning till Sverige eller
- i tjänst hos internationell organisation som har fast anknytning till Sverige.

Vistelse utom Norden anses inte avbruten genom tillfälliga uppehåll i Norden för läkarbesök, sjukhusvård, affärer, semester eller dylikt.

Lämnar den försäkrade Norden under pågående sjukperiod föreligger rätt till ersättning endast i den mån och för den tid som en före avresan företagen läkarundersökning ger underlag för bedömning av den fortsatta arbetsoförmågan.

i) Särskild riskfylld verksamhet Försäkringsskydd gäller inte för arbetsoförmåga som uppstått till följd av att den försäkrade är eller varit verksam:

- som förare eller i övrigt tjänstgörande ombord vid militär flygning, avancerad flygning eller yrkesmässig provflygning
- som stuntman, luftakrobat eller i liknande verksamhet
- i motorfordonstävlingar på bana och har inkomst på grund av detta
- i någon av följande idrotter och har eller haft inkomst på grund av denna – fotboll, amerikansk fotboll, rugby, basketboll, handboll, ishockey, bandy, innebandy eller utförsåkning
- i professionell boxning
- i särskilt riskfylld yrkesverksamhet, såsom livvakt eller liknande
- i någon av följande sporter och har eller haft inkomst på grund av denna – dykning, kampsport, hästsport, cykelsport eller motorsport
- i expeditions- och äventyrsverksamhet eller i klättring på berg, is, klippa eller glaciär och har eller haft inkomst på grund av detta.

j) Försäkringsfall till följd av atomolycka

Försäkringsskydd gäller inte för arbetsoförmåga som inträffar till följd av atomolycka, om ersättning utgår i enlighet med atomansvarighetslagen eller motsvarande i lagstiftning i annat land.

5. Preskription

Begäran om utbetalning av försäkringsersättning ska framställas inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till ersättning inträdde. I annat fall bortfaller rätten till ersättning. Om anspråk har framställts till SPP inom denna tid, men oenighet om rätt till ersättning föreligger, har den som gör anspråk på ersättning alltid minst sex månader på sig att väcka talan från det SPP tagit slutlig ställning till anspråket.

6. SPPs ansvarsbegränsning

SPP betalar inte dröjsmålsränta och ansvarar inte heller för förlust som kan uppstå om fondtransaktion, utredning eller utbetalning fördröjs beroende på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, terroristattacker, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet som legat utanför bolagets kontroll.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om SPP självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Detta förutsätter dock att SPP gjort vad som skäligen kan begäras för att undvika skador för försäkringstagare, försäkrade och andra ersättningsberättigade.

SPP är inte heller ansvarig för en sådan skada som uppstår i samband med köp och inlösen av fondandelar och som beror på fel i datasystem, dataprogram och annan teknisk utrustning hos extern part utanför SPPs kontroll. Skada som uppkommit i andra fall ersätts inte om SPP varit normalt aktsamt.

7. Behandling av personuppgifter

SPP är personuppgiftsansvarig för användningen av personuppgifter som behövs för att kunna erbjuda våra produkter och tjänster. Vilka uppgifter vi samlar in och hur de behandlas är beroende på vilken produkt eller tjänst som används. Vi värnar om den personliga integriteten och hanterar personuppgifterna i enlighet med tillämplig lagstiftning. Den som vill läsa mer om hur SPP använder personuppgifter eller om den registrerades rättigheter så finns den fullständiga integritetspolicyn på spp.se/personuppgifter.

8. Skaderegistrering

SPP har rätt att registrera skador med anledning av försäkring i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR).

Begreppsförklaringar

Fondandel – andel i investeringsfond.

Försäkringsfall – då den försäkrade avlider eller vid avtalad utbetalningstid.

Investeringsfond – en värdepappersfond som omfattas av lag om värdepappersfonder eller en specialfond som omfattas av lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Livsfallsförordnande – förmånstagarförordnande som inträder om den försäkrade lever vid en i försäkringen bestämd tidpunkt då utbetalningen ska ske.

Make/registrerad partner – avser den person som försäkringstagaren/försäkrad vid tidpunkten för dödsfallet var gift med/levde i registrerat partnerskap med.

Mellanlagringsfond – fond med låg risk för hantering av avgifter/skatter som utgörs av andelar i en penningmarknadsfond.

Sambo – avser den person med vilken försäkringstagaren vid tidpunkten för dödsfallet sammanbodde med under äktenskapsliknande/partnerskapsliknande former.

Försäkringstagares barn – avser arvberättigade barn. För att fosterbarn eller styvbarn ska anses som giltiga förmånstagare ska dessa vara namngivna.

Prisbasbelopp – prisbasbeloppet enligt lag om allmän försäkring är ett belopp som visar prisutveckling och inflation i samhället. Beloppet fastställs årligen.

Återköp – Återköp innebär att Försäkringsgivaren köper tillbaka försäkringsavtalet innan det löper ut.

Återköpsvärde – Återköpsvärdet är fondandelarnas värde vid tid för återköp minskat med avdrag för skatter och avgifter.

Hur SPPs beslut kan överklagas

Trots de bästa ambitioner händer det ibland att du som kund upplever att vi inte är överens. Oenigheten kan bero på missförstånd som lätt kan klaras upp. Så tveka inte att kontakta SPP för att få svar på dina frågor.

På spp.se hittar du mer information om hur det går till att överklaga både inom och utanför SPP och vad du bör tänka på.

Prövningsmöjligheter inom SPP

Börja med att kontakta den som handlagt ditt ärende eller vår Kundservice. Då kan vi förhoppningsvis tillsammans reda ut eventuella missförstånd. Du kan även begära att ditt ärende ska prövas av ansvarig på avdelningen. Prövningen är kostnadsfri.

- **Kundservice**
Kundservice företag: 0771-598 102
Kundservice privat 0771-533 533
E-post: Via vår hemsida spp.se
- **Dataskyddsombud**
Postadress: Dataskyddsombud, SPP
105 39 Stockholm
E-post: dataskyddsombud@spp.se
- **SPPs Klagomålsansvarige**
Postadress: Klagomålsansvarig, SPP
Svarspost 20633516, 110 00 Stockholm
Telefon: 073-430 39 83
E-post: klagomalsansvarig@spp.se
- **SPPs Försäkringsnämnd**
Postadress: SPPs Försäkringsnämnd,
Klagomålsansvarig, SPP, Svarspost 20633516,
110 00 Stockholm
Telefon: 073-430 39 83
E-post: klagomalsansvarig@spp.se

Prövningsmöjligheter utanför SPP

- **Personförsäkringsnämnden (PFN)**
PFN prövar tvister när det krävs en medicinsk bedömning. Information om vilka ärenden PFN prövar och deras regler hittar du på forsakringsnamnder.se.

- **Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)**
Du kan skicka in en anmälan till IMY om du anser att SPP bryter mot reglerna för personuppgiftsbehandling. Mer information hittar du på imy.se.
- **Domstol**
Du kan vända dig till allmän domstol för att få rättslig prövning. Mer information hittar du på domstol.se.

Konsumentvägledning utanför SPP

Här hittar du informationskällor till konsumentvägledning utanför SPP. Du kan vända dig till dessa för råd. På deras hemsidor och på spp.se hittar du en utförligare beskrivning av vilken typ av konsumentvägledning som lämnas.

- Konsumentverket
konsumentverket.se
- Hallå konsument
hallakonsument.se
- Konsumenternas försäkringsbyrå
konsumenternasforsakringsbyra.se
- Kommunala konsumentvägledare
- Advokatjouren
advokatsamfundet.se/Behover-du-advokat/Advokatjouren